

Sygn. akt VI GC 475/16/3

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: stażysta Monika Kucharczyk

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2017 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z powództwa:

E. U.

przeciwko:

J. C.

A. K.

o zapłatę

1) zasądza solidarnie od pozwanych J. C. i A. K. na rzecz powódki E. U. kwotę 10 951,87 zł (dziesięć tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt jeden złotych osiemdziesiąt siedem groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 10 326,87 zł (dziesięć tysięcy trzysta dwadzieścia sześć złotych osiemdziesiąt siedem groszy) od dnia 23 lutego 2016 roku do dnia zapłaty w solidarności z pozwanymi M. S. i Ł. Ś. co do których zapadł wyrok zaoczny w dniu 2 listopada 2016 roku;

2) zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwotę 5 365,00 zł (pięć tysięcy trzysta sześćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w solidarności z pozwanymi M. S. i Ł. Ś. co do których zapadł wyrok zaoczny w dniu 2 listopada 2016 roku.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt VI GC 475/16/3

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 lutego 2016 r. powódka E. U. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych M. S., J. C., Ł. Ś., A. K. i A. P. (1) kwoty 10 326,87 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 28 lutego 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 625 zł tytułem dalszej części w/w odszkodowania, na które składają się koszty dotychczasowych postępowań egzekucyjnych. Powódka nadto wniosła o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazała, że powództwo oparte jest na przepisie art. 299 Kodeksu Spółek Handlowych i obejmuje roszczenie wierzyciela przeciwko członkom zarządu (...) Sp. z o.o. Wyjaśniła, że w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego wyegzekwowano kwotę 2 605 zł, tytułem kosztów sądowych, odsetki w wysokości 1

918,35 zł oraz należności główną w wysokości 5 764,92 zł, w pozostałym zakresie egzekucja z majątku spółki okazała bezskuteczna, co skutkowało umorzeniem postępowania w dniu 7 października 2014 r.

W odpowiedzi na pozew pozwana A. P. (1) wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Pozwana w pierwszej kolejności zaprzeczyła jakoby zobowiązanie objęte dochodzoną fakturą powstało w okresie jej kadencji, albowiem FV wystawiona jest w dacie 3 czerwca 2013 r., tytułem czynszu za miesiąc czerwiec 2013 r., podczas gdy przestała pełnić funkcje w Zarządzie Spółki z dniem 18 czerwca 2012 r. Pozwana podniosła również, iż w okresie pełnienia przez nią funkcji w zarządzie spółki, sytuacja finansowa, jak i widoki na przyszłość, wykluczały jakiegokolwiek postępowanie upadłościowe.

W odpowiedzi na pozew pozwany J. C. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany w pierwszej kolejności wskazał, iż pozostawał członkiem zarządu (...) Sp. z o.o. jedynie w krótkim czasie i został odwołany w dniu 2 lipca 2013 r. Pozwany podniósł, iż wierzytelność z tytułu najmu lokalu w chwili pełnienia przez niego funkcji członka zarządu spółki była wierzytelnością sporną, co wynikało m.in. z licznych wad lokalu uniemożliwiających jego prawidłową eksploatację. Pozwany nadto wskazał, że brak jest po stronie powodowej szkody w związku z niezgłoszeniem wniosku o ogłoszenie upadłości przez pozwanego. Podniósł również, że przez cały okres pełnienia przez niego funkcji członka zarządu sytuacja spółki w żaden radykalny sposób się nie zmieniła. Wskazał, że nawet gdyby postępowanie upadłościowe było przeprowadzone, to powódce nie zostałyby wypłacone jakakolwiek kwota. Pozwany podniósł również, że nie ponosi winy za niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Pozwany wskazał, że zgodnie z jego wiedzą w okresie, w którym pełnił funkcję prezesa zarządu brak było w kasie jakichkolwiek środków, które umożliwiłyby zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz opłacenie kosztów przeprowadzenia postępowania upadłościowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany A. K. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany w pierwszej kolejności wskazał, iż uzyskał wiedzę, że podpisy złożone pod uchwałą, na podstawie której został powołany na funkcje prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. zostały sfałszowane, wobec czego nie został skutecznie powołany na tę funkcję. Tym samym podniósł, że nie jest legitymowany biernie do występowania w niniejszej sprawie. Pozwany nadto podniósł, że kolejną przesłanką przemawiającą za oddaleniem powództwa jest okoliczność, iż przedmiotowa wierzytelność z tytułu czynszu najmu lokalu, w okresie w jakim Pozwany był Prezesem Zarządu, była wierzytelnością sporną. Pozwany nadto wskazał, że brak jest po stronie powodowej szkody w związku z niezgłoszeniem wniosku o ogłoszenie upadłości przez pozwanego. Wskazał, że nawet gdyby postępowanie upadłościowe było przeprowadzone, to powódce nie zostałyby wypłacone jakakolwiek kwota. Pozwany podniósł również, że nie ponosi winy za niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Pozwany wskazał, że zgodnie z jego wiedzą w okresie, w którym pełnił funkcję prezesa zarządu brak było w kasie spółki jakichkolwiek środków, które umożliwiłyby zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz opłacenie kosztów przeprowadzenia postępowania upadłościowego.

Wyrokiem zaocznym z dnia 2 listopada 2016 r. Sąd w pkt. 1 zasądził od pozwanych M. S. i Ł. Ś. solidarnie na rzecz powódki E. U. kwotę 10 951,87 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 23 lutego 2016 r. do dnia zapłaty; Sąd w pkt 2 wyroku zasądził od pozwanych M. S. i Ł. Ś. solidarnie na rzecz powódki kwotę 5 365 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; Sąd w pkt 3 nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w punkcie 1 (jeden) i 2 (dwa).

Przedmiotowy wyrok zaoczny uprawomocnił się co do pozwanego Ł. Ś. w dniu 14.12.2016 r, natomiast w stosunku do pozwanego M. S. w dniu 15.12.2016 r.

Na rozprawie w dniu 8 lutego 2017 r. pełnomocnik powódki cofnęła powództwo co do pozwanej A. P. (1) wraz ze zrzeczeniem się roszczenia wobec zawarcia z nią ugody pozasądowej.

Postanowieniem z dnia 8 lutego 2017 r. Sąd umorzył postępowanie co do pozwanej A. P. (1).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 14 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VI GNc 2821/13/3 nakazując (...) Sp. z o.o. w M., aby zapłaciła na rzecz B. U. kwotę 14 999,80 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 11 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2 605 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2 400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W/w Nakaz zapłaty uprawomocnił się w dniu 3 listopada 2013 r. i w dniu 11 grudnia 2013 r. Sąd nadał mu klauzulę wykonalności.

Stwierdzona powyższym tytułem wykonawczym wierzytelność powódki powstała w wyniku braku zapłaty przez (...) Sp. z o.o. w M. należności za fakturę VAT nr (...) wystawionej w dniu 3 czerwca 2013 r. na kwotę 19 999,80 zł tytułem czynszu najmu za lokal użytkowy (powstałej z umowy najmu lokalu użytkowego zawartej w dniu 23 sierpnia 2011 r.). (...) Sp. z o.o. w M. na poczet należności wynikającej z faktury VAT nr (...) wystawionej w dniu 3 czerwca 2013 r. zapłaciła w dniu 18 czerwca 2013 r. kwotę 5 000 zł.

dowód: akta sprawy VI GNc 2821/13/3, nakaz zapłaty z dnia 14 października 2013 r. (k.31,37), postanowienie (k.30), przedsądowe wezwanie do zapłaty (k.34-36), umowa najmu lokalu użytkowego (k.13-17v), aneks (k.18-18v, 19), faktura VAT (k.20).

Powódka E. U. na podstawie umowy darowizny przedsiębiorstwa zawartej w dniu 22 grudnia 2014 r. z B. U. (który prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...)) przejęła między innymi wierzytelność objętą niniejszym pozwem.

dowód: akt notarialny (k. 11-12v), (...) (nakaz zapłaty z dnia 14 października 2013 r. (k.31,37), postanowienie (k.30), przedsądowe wezwanie do zapłaty (k.34-36), umowa najmu lokalu użytkowego (k.13-17v), aneks (k.18-18v, 19), faktura VAT (k.20).

B. U. na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego, tj. nakazu zapłaty z dnia 14 października 2013 r. wydanego przez Sąd Rejonowy Tychach VI Wydział Gospodarczy sygn. VI GNc 2821/13/3, złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Mikołowie R. R. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z majątku (...) Sp. z o.o. w M..

W ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego wyegzekwowano kwotę 2 605 zł, tytułem kosztów sądowych, odsetki w wysokości 1918,35 zł oraz należność główną w wysokości 5 764,92 zł, w pozostałym zakresie egzekucja z majątku spółki okazała się bezskuteczna, co skutkowało umorzeniem postępowania w dniu 7 października 2014 r.

dowód: dokumenty z postępowania egzekucyjnego o sygn. akt KM 290/14 (27-29, 33-35)

Pozwany A. K. uchwałą nr 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. podjętą w dniu 18 czerwca 2012 r. został powołany na prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M.. Funkcję tę pełnił do dnia 21 czerwca 2013 r. kiedy to uchwałą nr 1/2013 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. został odwołany z zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M..

Spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. zgłoszenie zmiany danych ww. zakresie w Krajowym Rejestrze Sądowym dokonała w dniu 8 sierpnia 2013 r.

Pozwany J. C. uchwałą nr 3/2013 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. podjętą w dniu 21 czerwca 2013 r. został powołany na prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M.. Funkcję tę pełnił do dnia 2 lipca 2013 r. kiedy to uchwałą nr 2/2013 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. został odwołany z zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M..

Spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. zgłoszenia zmiany danych ww. zakresie w Krajowym Rejestrze Sądowym odnotowano w dniu 16 września 2013 r.

dowód: odpis pełny KRS spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. (k. 8-10), uchwała (k.24,49,126,127,165,166,167), akta prokuratorskie (k.225 -299v), protokół z NZW z dnia 18 czerwca 2012 r. (k.311-314), postanowienie Sądu (k.315-316), zeznania świadka B. U. (k.430-433), zeznania świadka A. P. (1) (k.458-459), zeznania świadka E. S. (k.459-461), oświadczenie pozwanego A. K. (k.478-479), zeznania świadka A. D. (1) (k.373-376), zeznania świadek J. B. (k.376-378), zeznania świadek A. D. (2) (k.378-380), zeznania świadka I. S. (k.380).

W związku z opuszczeniem lokalu przez spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. w dniu 2 lipca 2013 r. okazało się, że przedmiot najmu pozostawiony przez Najemcę wymagał znacznego nakładu pracy związanej z przywróceniem go do stanu w jakim został przekazany. Wartość zrealizowanych prac oraz koszt zakupionych materiałów niezbędnych do wykonania przekraczała wysokość wniesionej kaucji w łącznej wysokości 20 000,00 zł i bez dokonywania rozliczeń mogła zostać według wyboru wierzyciela zgodnie z łączącą strony umową przeznaczona na naprawy wszelkich uszkodzeń w lokalu oraz doprowadzenia go do stanu z dnia przekazania (§ 6 umowy).

dowód: umowa najmu lokalu użytkowego (k.13-17v), aneks (k.18-18v, 19), faktura VAT (k.20), spis kosztów (k.400), faktury (k.401-406), zeznania świadka B. U. (k.430-433), zeznania świadka A. P. (1) (k.458-459), zeznania świadka E. S. (k.459-461), oświadczenie pozwanego A. K. (k.478-479), zeznania świadka A. D. (1) (k.373-376), zeznania świadek J. B. (k.376-378), zeznania świadek A. D. (2) (k.378-380), zeznania świadka I. S. (k.380).

Powyższe ustalenia poczynione zostały w oparciu o powołane dowody z dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne w całości. Należy podkreślić, że powołana dokumentacja pomimo iż pochodziła z różnych źródeł przedstawiała spójny obraz przebiegu wydarzeń, który był prawdopodobny w świetle zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego.

Sąd dał wiarę również zeznaniom świadków: B. U., A. P. (1), E. S., A. D. (1), J. B., A. D. (2), I. S. uznając je za w pełni wiarygodne, logiczne, konsekwentne, spójne oraz zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd pominął dowód z przesłuchania stron ponieważ każdy z pozwanych oraz powódka nie stawili się celem przesłuchania w wyznaczonym przez Sąd do tego celu terminie, następnie Sąd oddalił ponowiony wniosek o przesłuchanie stron albowiem był on spóźniony i nie miał on znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie wobec całości materiału dowodowego oraz cofnięcia wniosku o opinię biegłego.

Sąd pominął dowód z przesłuchania świadka A. P. (2) na podstawie art. 242 k.p.c. po wyznaczeniu terminu i braku możliwości jego doprowadzenia przez Policję.

Sąd zważył, co następuje:

Strona powodowa oparła powództwo na roszczeniu wynikającym z treści art. 299 Kodeksu spółek handlowych (DZ. U. 2013.1030 z późn. zm., dalej k.s.h.).

Pozwani J. C. i A. K. stanęli na stanowisku, że gdy zakończyli swą działalność i opuścili lokal poprzednika powódki, to pozostawili do rozliczenia kaucję zabezpieczającą wpłaconą przy zawieraniu umowy najmu, zaś należność związana z remontami w lokalu powstała później gdy już nie byli członkami zarządu, zatem nie ponoszą za nią odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 299 k.s.h. jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania (§ 1). Członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego

wierzyciel nie poniósł szkody (§ 2). Przepisy § 1 i § 2 nie naruszają przepisów ustanawiających dalej idącą odpowiedzialność członków zarządu (§ 3).

Powódka dochodząc roszczenia z art. 299 § 1 k.s.h. miała obowiązek wykazania (art. 6 k.c.) bezskuteczności egzekucji oraz okoliczności, że dochodzone roszczenie istniało w okresie, w którym pozwani byli członkami zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M..

W przedmiotowej sprawie powódka sprostowała ciężarowi dowodów określone w art. 6 k.c. Udowodniła bowiem zarówno bezskuteczność egzekucji, jak i fakt, że dochodzone roszczenie istniało w okresie, w którym pozwani A. K. i J. C. pełnili funkcję członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M..

Jak wynika z materiału dowodowego w sprawie wierzytelność powódki powstała na skutek braku zapłaty przez (...) Sp. z o.o. w M. należności za fakturę VAT nr (...) wystawionej w dniu 3 czerwca 2013 r. na kwotę 19 999,80 zł tytułem czynszu najmu za lokal użytkowy (powstałej z umowy najmu lokalu użytkowego zawartej w dniu 23 sierpnia 2011 r.).

Należy wskazać, że zgodnie z przyjętym orzecznictwem (patrz wyrok SN z dnia 28 kwietnia 2006 r, sygn. akt V CSK 39/06) do przyjęcia odpowiedzialności z art. 299 k.s.h. wystarczy istnienie zobowiązania w czasie sprawowania funkcji członka zarządu, nie jest natomiast konieczne, aby zobowiązanie w tym czasie było wymagalne.

Z dokumentów zgłoszonych poczet w niniejszego postępowania wynika, że pozwany A. K. uchwałą nr 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. podjętą w dniu 18 czerwca 2012 r. został powołany na prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M.. Funkcję tę pełnił do dnia 21 czerwca 2013 r. kiedy to uchwałą nr 1/2013 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. został odwołany z zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M.. Natomiast pozwany J. C. uchwałą nr 3/2013 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. podjętą w dniu 21 czerwca 2013 r. został powołany na prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M.. Funkcję tę pełnił do dnia 2 lipca 2013 r. kiedy to uchwałą nr 2/2013 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. został odwołany z zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M..

W ocenie Sądu powyższe dowody z dokumentów w sposób skuteczny podważały wynikające z art. 17 ust. 1 ustawy o KRS (Dz. U. 2013.1203 t.j.). domniemanie, iż A. K. pełnił funkcje członka zarządu w okresie od dnia 9 sierpnia 2013 r. do dnia 16 września 2013 r., a J. C. pełnił funkcje członka zarządu w okresie od dnia 16 września 2013 r. do dnia 20 maja 2014 r. (odpis pełny KRS spółki - k.8-10). Wynikające z tychże dowodów okoliczności układały się w logiczną całość, zgodną także z doświadczeniem życiowym. Moc dowodową przedstawionych przez strony dokumentów potwierdzał fakt, iż wpis zmian w składzie osobowym zarządu w rejestrze sądowym ma tylko charakter deklaratoryjny. Na podstawie art. 201 § 4 k.s.h. członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest powoływany i odwoływany uchwałą wspólników. Oznacza to, że takie odwołanie jest skuteczne w stosunkach wewnętrznych spółki. Jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 VII 2005 r. wydanym w sprawie V CK 839/04 Wpis określonej osoby do rejestru w charakterze członka zarządu nie rozstrzyga o ponoszeniu przez tę osobę odpowiedzialności na zasadach ustanowionych w art. 299 k.s.h. Jeżeli skład zarządu spółki zmienił się, odpowiedzialność na tych zasadach ponoszą osoby będące członkami zarządu w czasie istnienia zobowiązania, którego egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna.”. Osoba, która została odwołana uchwałą wspólników z funkcji członka zarządu spółki z o.o. nie ma już od tej chwili wpływu na prowadzenie spraw spółki i nie może jej reprezentować, co musi więc wyłączać jej odpowiedzialność za zobowiązania spółki powstałe po jej odwołaniu, nawet jeśli jej wpis jako członka zarządu nadal figuruje jeszcze w KRS (SN z 17 VI 2011 r. II CSK 571/10).

Odnosząc się również do stanowiska pozwanych, którzy wskazywali, że wierzytelność z faktury nr (...) wystawionej w dniu 3 czerwca 2013 r. była sporna wyjaśnić należy w postępowaniu prowadzonym na gruncie art. 299 k.s.h. jest to niedopuszczalne. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Sądu Najwyższego sąd rozpoznający sprawę w trybie 299 k.s.h. pozbawiony jest możliwości oceny istnienia zobowiązania. Stanowiłoby to naruszenie powagi rzeczy osądzonej, tj. nakazu zapłaty wydanego przeciwko Spółce (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. w dniu 14 października 2013 r., który to na podstawie art. 365 k.p.c. ma charakter rozszerzonej skuteczności. Tym samym, Sąd rozstrzygając w niniejszej sprawie

jest związany ustaleniami co do istnienia i wysokości zobowiązania (patrz wyrok SN z dnia 29 listopada 2012 r., sygn. akt: II CSK 181/12).

Abstrahując jednak od powyższego nawet gdyby przyjąć (z czym Sąd się nie zgadza), że pozwani, tj. A. K. i J. C. pełnili funkcję członka zarządu w okresie wynikającym z odpisu pełnego KRS, to i tak posiadają oni legitymację bierną w przedmiotowym procesie, gdyż wierzytelność powódki w tym czasie istniała (faktura VAT nr (...) wystawiona w dniu 3 czerwca 2013 r.), tj. A. K. wg. wpisu w KRS pełnił funkcje członka zarządu od dnia 9 sierpnia 2013 r. do dnia 16 września 2013 r. natomiast J. C. od dnia 16 września 2013 r. do dnia 20 maja 2014 r.

Natomiast bezskuteczność egzekucji w toku postępowania zastała udowodniona postanowieniem komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wydanym na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. z dnia 7 października 2014 r. (k.33).

Należy wskazać, że ustalenie, iż egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna może nastąpić na podstawie każdego dowodu, z którego wynika, że spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzyciela (podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 czerwca 2003 roku, V CKN 416/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 129).

Odnosząc się również do zarzutu pozwanych w przedmiocie możliwości potrącenia należności z zatrzymanej kucji, wskazać, należy że tego typu zarzut mógł zostać podniesiony na etapie postępowania w przedmiocie dochodzenia zapłaty czynszu z tytułu umowy najmu.

Nie mniej z materiału zgromadzonego w sprawie jednoznacznie wynika, że przedmiotowa kaucja została rozliczona z należnościami z tytułu poniesionych kosztów związanych z remontem lokalu, tzn. doprowadzeniem go do stanu z chwili gdy lokal był udostępniony najemcy. Również należy zauważyć, że pozwani nie kwestionowali rozliczenia przedmiotowej kaucji. Nie domagali się jej zwrotu po opuszczeniu lokalu. Zatem przedmiotowa kaucja na dzień wszczęcia przez powódkę egzekucji przeciwko spółce nie istniała, z uwagi na fakt, że została rozliczona.

Ponadto podkreślić należy, iż została spełniona negatywna przesłanka odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wskazana w art. 299 § 2 k.s.h. Pozwani jako członkowie zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. - nie złożyli we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie wyrażonym w wyroku z dnia 28 grudnia 2016 r. (sygn. akt: I ACa 1068/16, LEX nr 2188891), czasem właściwym na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości w rozumieniu art. 299 § 2 k.s.h. jest czas, gdy wprawdzie dłużnik spłaca jeszcze niektóre długi, ale wiadomo już, że ze względu na brak środków nie będzie mógł zaspokoić wszystkich swoich wierzycieli. Za "właściwy czas" w rozumieniu art. 299 § 2 k.s.h. nie może być uznany moment, gdy spółka jest już bankrutem. Właściwym czasem na zgłoszenie wniosku jest zatem moment, w którym wprawdzie wszystkich wierzycieli nie da się już zaspokoić, ale istnieje jeszcze majątek spółki pozwalający na przynajmniej częściowe zaspokojenie wierzycieli w postępowaniu upadłościowym). Odpowiedzialność za niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki istnieje albowiem członkowie zarządu wyrządzają wierzycielowi szkodę, gdyż ten nie uzyskuje w ogóle zaspokojenia lub też uzyskuje zaspokojenie w mniejszym zakresie, niż miałyby to miejsce w przypadku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie.

Pozwani w toku postępowania odwoływali się do art. 299 § 2 k.s.h., zgodnie z którym przesłankę generacyjną, uwalniającą członka zarządu od wynikającej z art. 299 § 1 k.s.h. odpowiedzialności, stanowi brak szkody, a precyzyjniej wykazanie okoliczności, że mimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody. Powołanie się przez członka zarządu na powyższą przesłankę wymaga od niej wykazania, że zakres zaspokojenia wierzycieli byłyby identyczny bez względu na to, czy w czasie właściwym do wszczęcia postępowania upadłościowego doszłoby, czy też nie, z uwagi na stan majątkowy spółki oraz wynikającą z przepisów Prawa upadłościowego i naprawczego kolejność zaspokajania się z masy upadłości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2004 r., IV CK 61/03, Lex, nr 151638). Powyższe oznacza konieczność porównania majątku istniejącego w czasie postępowania oraz hipotetycznego, a zatem takiego, który by istniał, gdyby

postępowanie upadłościowe zostało wszczęte we właściwym czasie. O szkodzie w rozumieniu art. 299 § 2 k.s.h. można mówić jedynie wówczas, gdy zgłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania układowego spowodowałoby zaspokojenie wierzyciela w części większej niż w przypadku zaniechania dokonanego przez członka (członków) zarządu. W omawianym przypadku rozmiarem szkody będzie różnica między tym, co wierzyciel mógł w wyniku wszczęcia wspomnianych postępowań uzyskać, a rzeczywistym stanem zaspokojenia jego roszczeń (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 marca 2013 r., V ACa 69/13, Lex nr 1353710 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 października 2013 r., I ACa 52/13, Lex nr 1383551).

Pamiętać należy, że przesłanka braku szkody wierzyciela obejmuje sytuację, w której nawet gdyby wniosek o ogłoszenie upadłości został zgłoszony we właściwym czasie, to i tak zostałby oddalony ze względu na fakt, iż majątek spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie wystarczał na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. Pod przesłankę tę podpada również sytuacja, w której wniosek ten co prawda zostałyby uwzględniony, ale wierzytelność podmiotu występującego z roszczeniem na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. i tak nie zostałaby zaspokojona.

Zgodnie bowiem z art. 342 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, wierzytelności podlegające zaspokojeniu z funduszy masy upadłości dzieli się na pięć kategorii. Jeżeli jednak suma przeznaczona do podziału nie wystarcza na zaspokojenie wszystkich należności, to należności dalszej kategorii zaspokajają się dopiero po zaspokojeniu w całości należności kategorii poprzedzającej, zaś gdy majątek nie wystarczy na zaspokojenie w całości należności danej kategorii, to należności te zaspokajają się stosunkowo do wysokości każdej z nich. Z kolei z art. 336 Prawa upadłościowego i naprawczego wynika, że sumy uzyskane z likwidacji rzeczy, wierzytelności i praw obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym i hipoteką morską przeznacza się na zaspokojenie wierzycieli, których wierzytelności były zabezpieczone na tych rzeczach lub prawach z zachowaniem przepisów ustawy. Kwoty pozostałe po zaspokojeniu tych wierzytelności wchodzi do funduszy masy upadłości. Brak szkody może więc polegać na wykazaniu przez członka zarządu, iż fundusze uzyskane z likwidacji majątku upadłego zostałyby w całości przeznaczone na należności wyższej kategorii a więc nawet gdyby stosowny wniosek został zgłoszony we właściwym terminie, to wierzyciel i tak nie uzyskałby zaspokojenia w jakiegokolwiek części. Oceniając jednak teoretyczną możliwość zaspokojenia wierzyciela należy odwołać się do stanu majątkowego spółki, który istniał w czasie właściwym do zgłoszenia wniosku oraz przyrostu zadłużenia i zaspokajania wierzycieli.

W ocenie Sądu jedynym miarodajnym sposobem ustalenia powyższych okoliczności był dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości i finansów z uwagi na zawarte w nim wiadomości specjalne, który w ocenie Sądu nie mógł być zastąpiony inną czynnością dowodowa. Pozwani jednak cofnęli wniosek o przeprowadzenie takiego dowodu.

Wykazanie istnienia tych okoliczności, zgodnie z wyrażoną w art. 6 KC regułą, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, spoczywało na pozwanych. Pozwani powyższych okoliczności nie wykazali.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego członkowie zarządu na podstawie 299 k.s.h. ponoszą odpowiedzialność deliktową za szkodę w wysokości niewyegzekwowanej od spółki wierzytelności spowodowaną bezprawnym, zawinionym niezgłoszeniem przez członków zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Gdy chodzi o dowód szkody, wystarcza, że wierzyciel, który nie wyegzekwował swej należności wobec spółki, przedłoży tytuł egzekucyjny stwierdzający zobowiązanie spółki i udowodni, iż egzekucja wobec spółki okazała się bezskuteczna (uchwała z dnia 8 października 2015 r., III CZP 54/15).

Należy również wskazać, że istnieje domniemanie szkody w wysokości niewyegzekwowanej wobec spółki zobowiązania. Domniemaniem w świetle tej regulacji są objęte także związki przyczynowy między szkodą wierzyciela a niezłożeniem we właściwym czasie przez członka zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości. Taki rozkład ciężaru dowodu uzasadniony jest funkcją omawianej regulacji (uchwała SN III CZP72/08).

Przesłanki egzoneracyjne określone w art. 299 § 2 k.s.h. mają na celu zrównoważenie sytuacji członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wobec wierzycieli, jeżeli mimo bezskuteczności egzekucji wobec spółki nie powinno się również do odpowiedzialności cywilnej pociągać tych osób, z przyczyn enumeratywnie wskazanych w powołanym

przepisie. Przepis ten jest zatem wyjątkiem od zasady odpowiedzialności członków zarządu spółki przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. i do nich należy wykazanie okoliczności zwalniającej ich z odpowiedzialności względem wierzycieli spółki.

Zatem wobec faktu, że pozwani nie wykazali, że stopień zaspokojenia wierzyciela byłby identyczny także w sytuacji zgłoszenia we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości, zgłoszony zarzut nie poniesienia przez powódkę szkody należało nie uwzględnąć. Podkreślić należy, że pozwani znali sytuację majątkową spółki, ponieważ sprawozdanie za 2012 r. zostało według twierdzenia pozwanego A. K., przygotowane jednak złożyć je mieli nowi członkowie zarządu spółki.

Szkodą, o której mowa w niniejszym przepisie jest kwota, o którą zaspokojenia nie uzyskała powódka od spółki. Nie można zatem wywodzić braku szkody z faktu, iż ewentualne postępowanie upadłościowe nie mogłoby doprowadzić do zaspokojenia wierzyciela B. U.. Gdyby tak patrzeć na sprawę szkody, to w takiej sytuacji wiele spółek nie mogłoby nawet rozpocząć działalności, ponieważ ich majątek nie mógłby zabezpieczyć wartości wierzytelności jakie zaciąga i przy pierwszym opóźnieniu w płatności żądać stwierdzenia braku szkody.

Jako niewykazane należy uznać stanowisko pozwanych, że spółka miała tylko jednego wierzyciela w postaci B. U. i z tego powodu brak było podstaw do ogłoszenia upadłości. Taką okoliczność mógłby stwierdzić biegły w opinii po zbadaniu ksiąg, ale pozwani cofnęli wniosek o dowód z opinii biegłego.

W toku postępowania dowodowego zgromadzonego w sprawie pozwani nie zdołali wykazać, że zostali pozbawienia dostępu do dokumentacji spółki w wyniku działań B. U.. W swych zeznaniach stwierdził on, że na terenie jego lokalu zostały różne przedmioty przedstawione do odbioru przez pozwaną spółkę, jednak wśród nich nie znajdowały się księgi spółki. Ponadto inni świadkowie przesłuchani w sprawie zeznali, że spółka przeprowadzając się, zabrała bieżące dokumenty i majątek niezbędny do prowadzenia dalszej działalności w innym lokalu ze sobą do ciężarówki. Okoliczność, polegająca na tym, że już po wyprowadzce nie było dostępu do lokalu, ponieważ została wezwana Policja nie uzasadnia stanowiska, że na terenie lokalu pozostała niezabrana dokumentacja spółki.

W ocenie Sądu nieuzasadnione jest stanowisko pozwanego A. K., mówiące o tym, że nie był w zarządzie spółki ponieważ zachodziło podejrzenie, że sfałszowano jedną z uchwał wspólników spółki, co do której opinia biegłego potwierdziła podrobienie podpisów. Przedmiotowa uchwała nie dotyczyła pozwanego, a ponadto pozwany sam potwierdził przed tut. Sądem, że pełnił funkcję członka zarządu przez około jeden rok. Potwierdzili to również świadkowie przesłuchani w sprawie, nawet jeżeli mylono go z jego małżonką, również zaangażowaną w działalność tej spółki.

Odnosząc się do zarzutu rozliczenia kaucji uiszczonej przy podpisywaniu umowy, to należy podkreślić, że zgodnie z par. 6 umowy to właścicielowi lokalu umowa przyznawała prawo zadysponowania kaucją. Ponadto pozwani porzucili lokal nie spłacając wypowiedzenia i nie uprzedzając o wyprowadzce. Nie złożyli oświadczenia co do przeznaczenia kaucji na poczet ostatniego czynszu najmu, który przecież nie musiał być ostatni wobec braku wypowiedzenia. Przysługiwał również zgodnie z umową okres wypowiedzenia, w czasie którego czynsz powinien być płacony, nawet pomimo opuszczenia lokalu. Nikt z zarządu nie kontaktował się z właścicielem lokalu, aby ustalić tę kwestię oraz losy kaucji i koszt remontu. B. U. próbował nawiązać kontakt z kimkolwiek decyzyjnym spółki aby poczynić jakies ustalenia, ale bezskutecznie.

W ocenie Sądu odpowiedzialność zarówno na pozwanym A. K. jak i na pozwanym J. C. ciążyła tak samo, ponieważ działali oni wspólnie jak sami to potwierdzają oraz pozwany C. jest też wspólnikiem spółki. Ponadto odpowiadają oni solidarnie i w takim samym stopniu jak pozostali członkowie zarządu, co do których uprawomocnił się wyrok zaoczny M. S. i Ł. Ś..

Wobec powyższego stwierdzić należy, iż pozwani pełniąc funkcję członka zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. w czasie istnienia zobowiązania, które objęte jest powództwem ponoszą pełną odpowiedzialność za zobowiązania Spółki na podstawie art. 299 k.s.h.

Zatem biorąc pod uwagę wyżej poczynione rozważania, Sąd uznał dochodzone przez powódkę roszczenie za zasadne i w związku z tym w punkcie 1 wyroku zasądzono solidarnie od pozwanych J. C. i A. K. na rzecz powódki E. U. kwotę 10 951,87 zł (dziesięć tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt jeden złotych osiemdziesiąt siedem groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 10 326,87 zł (dziesięć tysięcy trzysta dwadzieścia sześć złotych osiemdziesiąt siedem groszy) od dnia 23 lutego 2016 roku do dnia zapłaty w solidarności z pozwanymi M. S. i Ł. Ś. co do których zapadł wyrok zaoczny w dniu 2 listopada 2016 roku;

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie 2 wyroku na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na łączną kwotę kosztów postępowania złożyły się kwoty: 548 zł tytułem opłaty od pozwu, 4800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona zgodnie z §2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1804) oraz 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa, co daje łączną kwotę 5 365 zł. Powyższa kwota została zasądzona solidarnie od pozwanych na rzecz powódki w solidarności z pozwanymi M. S. i Ł. Ś. co do których zapadł wyrok zaoczny w dniu 2 listopada 2016 roku.

SSR Jolanta Brzęk